

20. 6. 2024

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Disc jockey včera a dnes: právní pohled

Obor zábavního práva míval svůj význam i v minulém režimu v Československu.[1] Jen jsme mu tak neříkali. Snad proto, že právo až tak „zábavné“ není. Výraz pochází z anglického entertainment law.[2] Německy Unterhaltungsrecht. Právník zaměřený tímto směrem bývá, nejen v Hollywoodu, profesně označován jako entertainment lawyer, zkráceně ent. lawyer. Zábavní právo prakticko-účelově zahrnuje právo soukromé i veřejné.

Do jisté míry má blízko k módnímu právu (*fashion law, Moderecht*)[3] nebo k reklamnímu právu (*advertisement law, Werbungsrecht*). A také, což je významnější, zábavní právo ubíhá k přirozeným právům člověka spojeným s osobností. Například k právu na soukromí či právu k podobě.

Vynechat nemůžeme osobnostní právo k projevům osobní povahy. A to jak osobní povahy všelidské, tak zvláštní osobní povahy tvůrčí. Ta odvisí od **zvláštních osobních schopností**, jak o nich hovoří občanský zákoník. V našem případě od **schopnosti umělecké tvořivosti**. Vedle tvořivosti vědecké, technické či jiné. Setkáváme se tu s výtvořivými včetně výtvořivými estetickými, které byly dosaženy díky tomu, že jejich tvůrce by nadán zvláštní osobní schopností.[4]

Úvodem

Jazykově se vracím k původně u nás používanému, převzatému anglickému výrazu „disc jockey“. Zkratkovitě „DJ“, anglicky „dee jay“. Dříve psáno v anglickém mluvnickém tvaru se spojovníkem „disc-jockey“. Postupem 70. a 80. let byl ale anglický výraz u nás nahrazen počestějším slovem „diskžokej“. Na počestělý výraz jsme si zvykli natolik, že pronikl do právního řádu. Poukažme si na bod 73. příl. 4 nař. vl. č. [278/2008 Sb.](#), o obsahových náplních jednotlivých živností, ve znění pozdějších předpisů. Citovaný předpis hovoří o „Činnosti konferenciérů a diskžokejů“. Ostatně i „konferenciér“ byl počestěn.

Výraz „diskotéka“ bývá právními předpisy z oboru veřejného práva, zejména u veřejného pořádku, používán ve spojení „taneční zábavy a diskotéky“.[5]

V zásuvce mi leží pozapomenutý *Pamětní list účastníkům setkání diskžokejů u příležitosti 20. výročí první diskotéky v Československu*. Dvoudenní setkání se konalo v Praze 20. a 21. června 1987. První disco u nás proběhlo roku 1967. Uváděl je Pavel Černocký po londýnském vzoru. Pamětní list věnovaly dvě státní socialistické organizace: Středočeské krajské kulturní středisko v Praze a Park kultury a oddechu Julia Fučíka v Praze. Používal se počestělý výraz „diskžokej“.

Roku 1985 byla nahrána a vydána oddechová píseň „Hej, pane diskžokej“ v podání Ivety Bartošové & Baletu. Pořízen byl i hudební videoklip. V roce 2001 se skladba objevila v hudební úpravě, remixu, již jen s Ivetou Bartošovou. Skladbu složil Petr Hejduk na slova Zdeňka Rytíře: ... „Hej, pane diskžokej, moc na ni nekoukej, táhne jí na dvacet, máš desky obracet ...“. Koncem 80. let nazpívali pražští disc jockeyové vlastní rapovou skladbu. Vyšla na singlu, snad v Pantonu, ale nepodařilo se mi jej dohledat.

V 80. letech se kupříkladu ve středu Brna téměř každý den konalo asi deset diskoték v různých večerních restauračních nebo hotelových podnicích. Další probíhaly ve čtvrtích mimo centrum. Dělo

se tak vedle kolejních klubů, odborářských klubů, velkého Vysokoškolského klubu na Gorkého ulici a obvodních kulturních a vzdělávacích středisek a jejich „kulturních zařízení“ plných „zábavního umění“, mezi které spadalo i secesní Semilasso v Králově Poli.

Veřejné produkce tohoto druhu dílem nahrazovaly to, co z kulturně-politických a devizových důvodů zásadně chybělo v československém rozhlasovém a televizním vysílání a v obchodech.

Po stránce hudební podstatný význam sehrávala melodičnost, vedle rytmičnosti a tempa. Disco music se vyznačuje, jak je docela známo, průměrným tempem 120 úderů za minutu (*beats per minute*), což je rychlost středního tempa, moderato. Zpěvnost mívala podobu popěvků či nápěvů pop music.

Včerejší disco[6]

Běžný právní život v zábavním umění v Československu v 70. a 80. letech, ovšem již dříve, obsahoval boj s agenturním monopolem, obranu před zneužitím postavení, dále adhezní smlouvy, honorářové regulace a opakované kvalifikace, ale zase vstřícnou daň z příjmů z literární a umělecké činnosti, ovšem povinné příspěvky veřejným kulturním fondům (ale i čerpání z nich). Patřily sem též místní poplatky ze vstupného, kdysi daň z představení, potíže u daně z příjmů obyvatelstva ohledně úplat za zvukové aparatury, výklad cenových předpisů a práce zvukových techniků, produkčních, manažerů, hostesek a manekýnek.[7] Ovšem i věcně nesmyslné a skutečnosti povětšinou neodpovídající seznamy skladeb pro právní účely, jakož i formální povolovací správní řízení, občasný „boj s OSA“[8] atd. Ale hlavně, svobodomyšlnost a týmová práce na vlastní odpovědnost. Téměř „škola života“, kterou nebylo možné získat na žádné právnické fakultě. V Devadesátkách se to jen hodilo.

Od počátku veřejných diskoték v Československu, tedy od roku 1967, byli disc jockeyové u nás právně bráni jako **účinkující v mluveném slovu**. Podobni konferenciérům. Disc jockeyové **uváděli** nedivadelně provozovaná hudební díla skladatelů a zhudebnělé texty textařů, ovšem i umělecké výkony zpěváků a hudebníků, ze zvukových, později i zvukově-obrazových, snímků na veřejných produkcích.

Právní základ byl ale bohatší. Spočíval v **tvůrčím způsobu výběru a uspořádání** nedivadelně provozovaných na sobě nezávislých hudebních děl, výkonů, záznamů a snímků, popřípadě i jiných prvků jako byly světelné efekty či rozličné živé výkony, a to do **souboru**. Soubor měl povahu zábavního, převážně tanečního, **pořadu**. [9] Cenový předpis týkající se povinného zprostředkování hovořil o „komponovaném pořadu“. Rozuměno složeném z **více prvků** včetně zařazených varietních vystoupení nebo vsuvek pozvaných hostů z různých oborů apod. Literárním podkladem býval jednoduchý **scénář**. Mnohdy ale vytvořený scénář sledoval hlavně ukázkový účel kvalifikační. Běžný provoz tanečních zábav bez dalšího v zásadě žádný psaný scénář nepotřeboval.

Disc jockey býval spíše **slovesným výkonným umělcem**, který řečí prováděl svá **drobná slovesná umělecká díla** ve smyslu práva výkonných umělců. Vedle toho však býval též **autorem souborného díla**, podobného hudebnímu pásmu, popř. též **autorem scénáře pořadu**.

Autorskoprávně se v případě diskotéky jednalo o **pomíjivě vyjádřené souborné dílo**, podobné hudebnímu pásmu. Příznačným rysem bývaly **průvodní komentáře**, často stylizované do expresivního mluveného projevu. Ostatně americké počátky z USA pramenily v hudebních rozhlasových pořadech určených posluchačům. **Průvodní komentáře** bývaly autorskoprávně hraniční. Přečázely od **běžnosti prostých uměleckého rázu** až k **drobným slovesným dílům**, prováděným řečí výkonného umělce. Psal o tom slovenský právník Peter Muriň v roce 1985.[10] K podstatným znakům patřily individuální **hudební znělky** (*jingles*), **příznačně** používané jednotlivými disc jockeyi. Znělky proto sehrávaly roli v jejich hospodářské soutěži.

Slovesnému pojetí činnosti disc jockeje odpovídalo honorářové zařazení v uměleckém oboru „ohlašovatelé“ nebo ve vyšším oboru „umělci mluveného slova“ podle vyhlášky o úpravě odměn za některé druhy umělecké činnosti vykonávané mimo pracovní poměr z roku 1970. Vyhláška v námi sledovaných věcech nahradila ministerský výnos z roku 1960. V úvahu přicházelo **omezující rozpětí odměn** ve třech kvalifikačních stupních napříč oběma uměleckými obory. Rozpětí činilo při účinkování v „estrádních a varietních pořadech“ částku 60 až 600 Kč. Nevím však, alespoň v Jihomoravském kraji, o případu honorování, který by byl v diskotékové praxi vyšší než 400 Kč. Ani nevím o případu zvýšení až o 50 % nad horní hranici nebo o možném podílu na hrubých tržbách představení, nejvýše 5 %. O zařazení do kvalifikačního stupně v uměleckém oboru rozhodoval **ředitel státní agentury**, člen KSČ, podle ministerské metodiky při **povinném zprostředkování**. Státně regulační honorářová vyhláška, vydaná na základě zákonného zmocnění podle práva výkonných umělců jako „odměna za tvůrčí práci“, byla zrušena hned v roce 1990. Stalo se tak v právně-politickém, popřevratovém, zájmu na obnovení smluvní svobody v soukromých majetkových poměrech.

Pracovní návrh, nepřijatého, nového hudebního zákona z počátku 80. let, který měl nahradit hudební zákon z roku 1957, hovořil v námi sledovaném případě o „veřejném uvádění hudebních děl ze zvukových a zvukově-obrazových záznamů a snímků.“[\[11\]](#)

Veřejnoprávně byla diskotéka zejména **druhem taneční zábavy**. Spadala do příkladného výčtu „podniků lidové zábavy“, vedle kupříkladu lidových slavností či lunaparků, ve smyslu zákona o estrádách, artistických produkcích a lidové zábavě z roku 1957.

Dnešní disco

Jak je tomu všemu dnes?

Právník by řekl, že během let došlo k **proměnám skutkových dějů**. Pro dnešek, ovšem již podstatně dříve, se stalo **příznačné** - pokud jde o veřejné produkce - **potlačení původně typického průvodního slovesného projevu**. Zato už léta bývá více kladen důraz na disc jockeyem prováděné elektronické nebo i ruční **úpravy** přehrávaných hudebních děl a výkonů ze zvukových záznamů, které doznávají **výslednou podobu smíchání**, mixů, apod. Změnila se tím pádem i podoba vznikajícího souborného díla a ideálních statků do něj zařazených. Výjimku zpravidla tvoří tradiční pořady typu „Oldies“. Určeny bývají nejen pro „starší a pokročilé“ publikum.

Původnímu slovesnému pojetí, známému z dobových veřejných produkcí, by dnes u nás nejvíce odpovídalo „moderování“ hudebního proudu v rozhlasových vysíláních. Včetně znělek a hudebních předělů, avšak vyjma vysílaných reklam. Snad jen prvky propagační bychom tehdy mohli nalézt.

Tvůrčí způsob výběru a uspořádání hudebních děl a výkonů ze zvukových nebo zvukově-obrazových záznamů do **souboru** však zůstává nedotčen.

Veřejnoprávně vzato „činnost konferenciéra, diskžokeje, moderování různých kulturních, společenských akcí“ věcně a právně spadá do volného ohlašovacího živnostenského podnikání (z německého *freie Gewerben*).[\[12\]](#)

Exkurs do uměleckých živností

Existují **tzv. umělecké živnosti** (*Kunstgewerben*), o které by se v našem případě mohlo podle okolností jednat. Do živnostenskoprávní výluky totiž spadá až „využívání výsledků duševní tvůrčí činnosti, chráněných zvláštními zákony, jejich původci nebo autory“.[\[13\]](#) Typicky tedy až licenční

nakládání s nimi. Nikoli tedy samo vytváření, zhotovování, nehmotných výsledků pro objednatele čili jejich tvorba bez dalšího. Podobně si veřejnoprávně poukážme na **umělecká řemesla** jako je umělecké kovářství apod. Tradičně mluvíme o uměleckých řemeslnících. Živnostenskoprávně máme na mysli „Umělecko-řemeslné zpracování kovů“.[14] Anebo si připomeňme „vypracování módních návrhů“ či „návrhy estetických úprav interiérů pro různé příležitosti, výkladních skříní“ a „podobnou aranžérskou činnost“ podle „Návrhářské, designérské, aranžérské činnosti a modelingu“.[15] Podobně taktéž „Fotografické služby“.[16]

- Můžeme doplnit, že až v roce 1992 byl v Československu zrušen zákon o umělecké řemeslné práci a o lidové umělecké tvorbě z roku 1957. Na prvním místě byl tehdy stanoven „ideový dozor“ a „jednotné ideové řízení“ v duchu „socialistických zásad“. Význam měla „péče o správné ideové zaměření lidové umělecké výroby“. Svěřena byla Ústředí lidové umělecké výroby. Předchozí předpis, dekret prezidenta republiky o organizaci lidové a umělecké výroby z roku 1945, ač stanovil nucené členství ve veřejnoprávní korporaci, ještě sledoval obecně sdílené hodnotové cíle bez politické ideologizace. -

Na okraj, výše zmíněné „návrhy estetických úprav interiérů“ zdaleka nemusí doznat legálních pojmových znaků uměleckého díla užitého umění, popřípadě jiného uměleckého díla. Dokonce k tomu v **aranžérských a podobných případech**, které zmiňuje živnostenské právo, dochází spíše ojediněle.

Přiblížit si to můžeme na **estetických výtvorech**, které mají povahu **vnějších úprav výrobků** nebo jejich **obalů**, potenciálně chránitelných průmyslovými vzory. K **souběhu s uměleckým dílem užitého umění**, chráněným právem autorským, může docházet. V praxi se tak ale neděje často. Důvod obvykle spočívá ve **věcném určení** výrobku či obalu a v jejich **vlastnostech**. Účel použití hmotné věci by totiž mohl být ohrožen až zmařen zachycením krásy užitého umění, které by tvořivě přesáhlo „pouhé“ průmyslové, resp. výrobkové, krásno.

Příkladem z módního práva slouží na jedné straně hromadně vyráběné a standardizované, konfekční, **oděvy** a oděvní doplňky či jejich návrhy, stříhy nebo modely a na druhé straně jedinečná umělecká díla užitého umění ve stejných podobách, jako jsou zejména některé divadelní nebo vůbec scénické **kostýmy** aj. O konfekční oděvy se zpravidla nejedná.

Z hlediska soukromého práva, zejména autorského zákona, je **nerozhodné**, v jakém právním režimu autorské dílo, zde dílo umělecké, vzniklo. Podobně to platí pro výkon výkonného umělce. Dlužno též právně upozornit na **nezávislé uplatňování** soukromého práva včetně práva autorského a práva výkonných umělců na právu veřejném.[17] Například na právu živnostenském.

Nadnesené právní otázky doznávají **ústavního významu** z hlediska ústavně zaručené **politické svobody projevu**, a to i projevu tvůrčí povahy;[18] tzn. i bez živnostenskoprávních omezení a živnostenské kontroly. Svobodně vyjádřit své názory neboli obsah totiž lze i uměleckou formou.[19] Hlásat své mínění mohou dokonce jen výlučně v umělecké podobě, je-i tak mým svobodným volním rozhodnutím.

Závěr

Můžeme si položit právní otázkou a rovnou si na ni odpovědět.

Která oblast práva v době minulého režimu v Československu, zejména po přijetí tzv. socialistické Ústavy v roce 1960, měla svými podstatnými znaky včetně použitého právního pojmosloví nejbližší k dnešnímu právu? Ponecháme-li stranou statusové právo některých omezeně připuštěných druhů

korporací.

V odpovědi musíme zmínit právo osobnostní, právo směnečné a šekové, právo pojistné, právo mezinárodního obchodu a mezinárodní právo soukromé. Do značné míry bychom sem mohli řadit i právní oblast duševního vlastnictví. Odtud je již nakročeno do prakticko-účelového oboru zábavního práva.

Všechny vyjmenované oblasti však desetiletí stály mimo hlavní proud našeho právního vzdělávání. Větší pozornost jim nevěnovala ani advokátní praxe.

- ... „*Tak tady v diskotéce lásky vzplanou a někdy mají trochu krátký děj, trvají chvíli a pak na shledanou ...*“, zpívá se ve skladbě *Hej, pane diskžokej*. Psal se rok 1985.

Prof. JUDr. Ivo Telec, CSc.

Autor je profesorem občanského práva a vedoucím Katedry soukromého práva a civilního procesu a Centra práva duševního vlastnictví Právnické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, advokátem a mezinárodním rozhodcem.

---

[1] Srov. např. autorovy práce z 80. let a počátku 90. let: Veřejné uvádění hudebních děl ze zvukových a zvukově-obrazových záznamů a snímků. *Právník*, 122, 1983, č. 5. Veřejné diskotékové produkce. *Universitas*, 16, 1983, č. 2. Ceny užívání elektrických zařízení při kulturních akcích. *Socialistická zákonost*, 33, 1985, č. 7. Náhrady účinkujícím sjednávané při zájmové umělecké činnosti. *Socialistická zákonost*, 35, 1987, č. 9. Nákup a půjčování elektrotechniky. *Kulturní rozvoj*, 1988, č. 2. Ke kvalifikačnímu zařazování umělců v zábavných žánrech. *Socialistická zákonost*, 36, 1988, č. 9. K právní povaze tzv. atypických slovesných výkonů. *Právník*, 127, 1988, č. 8/9. Organizačně právní postavení uměleckých agentur v ČSR po roce 1948. *Správní právo*, 22, 1989, č. 8. K hudební činnosti hudebníků z povolání. *Socialistická zákonost*, 37, 1989, č. 7. Vzory právních podání při soukromém podnikání občanů. Brno: vl. nákl. 1990. Videozáznamy a tvůrčí činnost. *Národní výbory*, 1990, č. 4. Právní rukověť výkonného umělce. Brno: vl. nákl. 1990. Podniková videostudia. *Moderní řízení*, 25, 1990, č. 6. Organizačně právní postavení uměleckých agentur v ČR de lege ferenda. *Správní právo*, 23, 1990, č. 1. Novela autorského zákona. *Moravské noviny*, 1990, č. 16. Ke koncertní činnosti koncertních umělců. *Socialistická zákonost*, 38, 1990, č. 1. K reformě agentážní činnosti uměleckých agentur. *Opus musicum*, 22, 1990, č. 1. Právní postavení striptérek. *Právo a zákonost*, 39, 1991, č. 4. Právo výkonných umělců v provozovatelské praxi. Brno: Masarykova univerzita 1993. Patentovní zástupci. Brno: Masarykova univerzita 1993. K tomu tři recenze, jedna v *Právníku*, 131, 1991, č. 5, a dvě v *Právu a zákonosti*, 39, 1991, č. 8, a 40, 1992, č.

6.

Dále právně-popularizační příspěvky v novinovém a podobném tisku: Disko, hluk a právo. Brněnský večerník, 28. 4. 1982. Diskotekář. Svobodné slovo, 19. 1. 1983. Diskotéky podle práva. Zápisník mladých, 1983, únor. Večery v rytmu disco a právo. Rovnost, 16. 11. 1983. Diskotéky podle pravidel. Brněnský večerník, 15. 5. 1984, Bezpečnost zvukových aparatur. Brněnský večerník, 15. 5. 1984. Užití hudebních děl. Brněnský večerník, 3. 10. 1984, Videodisco a zákon. Brněnský večerník, 24. 7. 1985.

[2] Srov. např. mezinárodní či zahraniční odborné časopisy z oboru, kterých je celá řada, kupř. Entertainment Law Review, Cardozo Arts and Entertainment Law Journal, Interactive Entertainment Law Review, Harvard Journal of Sports & Entertainment Law, Loyola of Los Angeles Entertainment Law Review aj.

[3] Srov. např. Burbidge, R.: European Fashion Law. Cheltenham: Edward Elgar 2019. Scafidi, S. et al.: Navigating Fashion Law. B. m.: Thomson Reuters/Aspatore Books 2012.

[4] Výraz estetické výtvořiny je znám platnému právu. Za vynálezy se nepovažují, krom jiného, právě estetické výtvořiny; viz § 3 odst. 2 písm. b) zák. č. [527/1990](#) Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů. Podobně viz čl. 52 odst. 2 písm. b) Revizního aktu Úmluvy o udělování evropských patentů (Evropské patentové úmluvy), sděl. č. [86/2007](#) Sb. m. s.

[5] Např. § 10 odst. 2 obecního zřízení, ve znění pozdějších předpisů.

[6] Srov. Beneš, J.: ABC diskotéky 2. Ostrava: Krajské kulturní středisko 1988. Tůma, J.: ABC diskotéky. Praha: Ústav pro kulturně výchovnou činnost 1985.

[7] Srov. např. výklad Ministerstva kultury České republiky k činnosti manekýně a manekýnek čj.: 4013/90-I/2 z 20. dubna 1990, který praví: „V souvislosti s funkční problematikou organizačně provozního východiska při vymezení postavení manekýně a manekýnek zaujímá ministerstvo kultury České republiky toto stanovisko: Vystoupení manekýně a manekýnek, spočívající v předvádění zboží, materiálů, surovin a obchodních služeb, nemají obecně charakter uměleckých výkonů ve smyslu § 36 an. autorského zákona.“, zveřejněno v sešitu 4/1990 Věst. min. škol., mládeže a tělových. a min. kultury Čes. rep.

Dnešní živnostenské právo mluví o „činnosti modelek (modelingu)“; viz bod 67. příl. 4 cit. vl. nř. č. [278/2008](#) Sb.

[8] OSA - ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním. Právně vzato se jednalo o jednu z historických právnických osob stejných činností a stejných názvů, lišících se jen drobně podle právní formy. Na těchto dějích si můžeme předvést konkrétní důsledky zásadních politických dějů v Československu v minulém století.

[9] Srov. pojetí diskotékové a videodiskotékové veřejné produkce jako „pořadu“ podle směrnice českého Ministerstva kultury z roku 1984, mající právní formu instrukce č. 6/1984 Věst. min. škol. a min. kult. ČSR ze dne 11. července 1984 č.j. 12 258/84-XII/1 pro povolování veřejných diskotékových

a videodiskotékových produkcí národními výbory. Zveřejněno též ve Věst. vlády pro národ. výbory.

Cit. instrukce kladla důraz na předvádění programu z oprávněně pořízených hudebních či jiných zvukových nebo zvukově obrazových snímků podle autorského zákona. „Rozmnoženiny snímků“ (...), „které byly pořízeny pro osobní potřebu, lze výjimečně předvádět, získal-li pořadatel produkce k veřejnému předvádění rozmnoženiny autorovo svolení prostřednictvím ochranné organizace autorské a zaplatil za ně honorář.“, § 2 odst. 3 cit. instr.

Jeden z pořadatelů veřejných produkcí, Tělovýchovná jednota Favorit Brno v roce 1985 z mého podnětu požádala o takové svolení „ochrannou organizaci autorskou“, OSA-ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním v Praze. Pořadatel však obdržel odmítavou odpověď ve smyslu, že by to sice nebylo obecně vyloučeno, ale že souhlas k veřejnému provozování hudebních děl z rozmnoženin zvukových záznamů, které byly pořízeny pro osobní potřebu, neudělují. Snaha o legalizaci některých praktik nevyšla.

[10] Muriň, P.: Diskotéka a jej právní úprava. Osvetová práca, 1985, č. 12.

[11] Srov. autorův článek Veřejné uvádění hudebních děl ze zvukových a zvukově-obrazových záznamů a snímků. Právník, 122, 1983, č. 5, s. 490 – 495.

[12] Viz obor 73. Provozování kulturních, kulturně-vzdělávacích a zábavních zařízení, pořádání kulturních produkcí, zábav, výstav, veletrhů, přehlídek, prodejních a obdobných akcí podle příl. 4 výše cit. nař. vl. č. [278/2008](#) Sb. Z obsahové náplně činnosti diskžokeje vyplývá, že se nejedná o „pořádání“ diskoték, ale o činnost věcně odlišnou. Personální shoda podle okolností však není vyloučena. Obsahem činností podle cit. oboru 73. však výslovně není činnost výkonných umělců ve smyslu provedení uměleckého výkonu.

[13] § 3 odst. 1 písm. b) živn. zák.

[14] Obor 26. příl. 4 cit. vl. nař. č. [278/2008](#) Sb.

[15] Obor 67. příl. 4 cit. vl. nař. č. [278/2008](#) Sb.

[16] Obor 68. příl. 4 cit. vl. nař. č. [278/2008](#) Sb.

[17] § 1 odst. 1 věta druhá o. z.

[18] K těmto otázkám srov. např. autorův příspěvek Politická svoboda a duševní vlastnictví: střet hodnot. Právník, 152, 2013, č. 3, s. 209 – 221. Vydáno též na Slovensku in Blaho, P. – Švecová, A. (eds.): Hodnotový systém práva a jeho reflexia v právnej teórii a praxi. Trnava: Trnavská univerzita a Veda, vyd. Slovenskej akadémie vied 2013, diel I, s. 114 – 129.

[19] Srov. však autorův článek Umělec nemá imunitu. Právní rozhledy, 26, 2018 č. 13/14, s. 457 – 463. Dálkově >>> [zde](#), [cit. 10. 6. 2024].

Další články:

- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. – zápis jednatele do obchodního rejstříku](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)
- [Promlčení zápůjčky bez určení splatnosti v judikatuře Nejvyššího soudu](#)
- [Rozvod s mezinárodním prvkem a související otázky péče o děti a výživného](#)
- [Příkaz a příkaz na místě v přestupkovém řízení vedeném orgány inspekce práce](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Problematické aspekty změn v úpravě odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku](#)
- [Autonomní mobilita optikou české legislativy. Kdy se na silnicích dočkáme vozidel bez řidiče?](#)
- [Rodičovská odpovědnost po novele občanského zákoníku: Jak nové principy rovnosti, spolupráce a ochrany dítěte mění praxi soudů a rodin](#)
- [Lhůta a povinnosti při vyrozumění oznamovatele o výsledku posouzení oznámení](#)